

Силабус навчальної дисципліни
«Методика навчання іноземних мов і культур:
етапи становлення і розвитку»

Напрямок підготовки	Доктор філософії		
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка		
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки		
Освітньо-наукова програма	Сучасні наукові освітні студії: педагогіка, методика навчання іноземних мов і культур, наукова англійська мова		
Статус дисципліни	Вибіркова		
Мова навчання	Українська		
Семестр	3		
Кількість кредитів ЄКТС	3		
Форма підсумкового контролю	Залік		
Викладач	Ніколаєва Софія Юріївна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки та методики навчання іноземних мов КНЛУ.		
Анотація навчальної дисципліни	Розкриваються основи історії методики навчання іноземних мов в Україні та за кордоном. Відбувається формування історичного методичного мислення, навчання аналізу методів та технологій навчання іноземних мов, професійної діяльності викладача іноземної мови та свідомого вибору методу навчання іноземної мови студентів закладів вищої освіти. Зміст навчальної дисципліни розкривається у межах одного змістового модуля «Методи навчання іноземних мов в історичному аспекті», який охоплює такі теми. Історія методики навчання ІМ як науки та її зв'язок з базовими науками. Перекладні методи навчання ІМ. Реформа навчання ІМ. Прямий метод навчання ІМ. Методична система Гарольда Пальмера (20-і роки ХХ ст.). Методична система Майкла Уеста (20-30-і роки ХХ ст.). Аудіолінгвальний метод навчання ІМ. Аудіовізуальний метод навчання ІМ. Комунікативний метод навчання ІМ. Методи інтенсивного навчання ІМ. Штучний інтелект у навчанні ІМ.		
Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану)	3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі:		
		Денна/вечірня форма навчання	Заочна форма навчання
	лекції	20 год	4 год
	семінарські заняття	–	–
	практичні заняття	10 год	2 год
	консультації	–	–
самостійна робота	60 год	84 год	
Передумови до Вивчення або вибору навчальної дисципліни	Успішне опанування курсу «Методика навчання іноземних мов» в бакалавраті/магістратурі.. Знати: теоретичні засади історії педагогіки, загальної педагогіки, психології, лінгвістики, культурології. Вміти: аналізувати методичні засади навчання іноземних мов.		
Мета вивчення дисципліни	Формування в студентів аспірантури здатності застосовувати знання і розуміння в галузі історії розвитку методики навчання іноземних мов у процесі професійно методичної діяльності та наукових досліджень. Вона сприяє формуванню		

інтегральної компетентності фахівця, здатності розв'язувати складні завдання і проблеми в галузі методики навчання іноземних мов і культур в процесі професійної діяльності або навчання; формувати/вдосконалювати загальні та фахові компетентності, зазначені в освітньо-науковій програмі "Сучасні наукові освітні студії: педагогіка, методика навчання іноземних мов і культур, наукова англійська мова".

Аспіранти знайомляться з проблемою періодизації методики навчання іноземних мов (МНІМ), тенденціями розвитку МНІМ, проблемою реалізації методичних новацій у навчальному процесі. У процесі вивчення дисципліни аспіранти опановують загальні відомості про зарубіжні і вітчизняні методи навчання; про історію методики як науки та її зв'язки з базовими науками; про еволюцію змісту основних методичних категорій, історію методики навчання аспектів мови, видів мовленнєвої діяльності та елементів іншомовної культури. Аспіранти ознайомлюються з характеристикою соціально-економічних передумов виникнення того чи іншого методу навчання; аналізом лінгвістичних, психологічних, педагогічних основ методичних концепцій; цілями, змістом і принципами навчання; прийомами навчання і підручниками/посібниками, створеними на засадах відповідного методичного підходу. Крім того, мета цього курсу – поглибити теоретичні знання аспірантів в галузі реалізації різних методів навчання іноземних мов (ІМ) в Україні.

Перелік тем, зміст лекційних і семінарських занять

Змістовий модуль

Методи навчання іноземних мов в історичному аспекті

Тема 1. Історія методики навчання ІМ як науки та її зв'язок з базовими науками (для очної та заочної форм навчання).

Тема 2. Перекладні методи навчання ІМ.

Тема 3. Реформа навчання ІМ. Прямий метод навчання ІМ.

Тема 4. Методична система Гарольда Пальмера.

Тема 5. Методична система Майкла Уеста.

Тема 6. Аудіо-лінгвальний метод.

Тема 7. Аудіовізуальний метод.

Тема 8. Комунікативний метод.

Тема 9. Методи інтенсивного навчання ІМ. Штучний інтелект у навчанні ІМ.

Система оцінювання курсу

Система модульно-рейтингового контролю навчальних досягнень аспірантів реалізується за наступною технологією. Оцінюються такі складники:

Аудиторна та самостійна робота аспіранта – 50 балів.

Модульна контрольна робота – 50 балів.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності аспіранта (аудиторна робота та самостійна робота) може здійснюватися в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування практичних занять позначаються «0».

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Модульна контрольна робота (виконується перед заліком): Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Наприкінці семестру аспіранти виконують модульну контрольну роботу з дисципліни. Модульна контрольна робота оцінюється в 4-бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)). Ці оцінки трансформуються в **рейтинговий бал за МКР** у такий спосіб:

«відмінно» – 50 балів;
«добре» – 40 балів;
«задовільно» – 30 балів;
«незадовільно» – 20 балів;
Неявка на МКР – 0 балів.

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового балу за роботу протягом семестру і рейтингового балу за МКР. Максимальний рейтинговий бал аспіранта становить 100 балів.

Вимоги до заліку

Оцінка в національній шкалі («зараховано», «не зараховано») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляються на підставі семестрового рейтингового бала студента за дисципліну таким чином:

90 – 100 балів	A		зараховано
82 – 89 балів	B		
75 – 81 бал	C		
66 – 74 бали	D		
60 – 65 балів	E		
0 – 59 балів	FX	не зараховано	

Аспіранти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують оцінку «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Аспіранти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється оцінка «зараховано» в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – **E** та бал **60**. Якщо аспірант під час заліку отримав оцінку «не зараховано», то йому у відомість обліку успішності виставляється оцінка «не зараховано» в національній шкалі, оцінка **FX** – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

Об'єкти контролю: Володіння науково-дослідницькими вміннями у межах модуля та рівень засвоєння теоретичних знань з тем модуля.

Форми контролю:

- усна співбесіда;
- виконання підсумкового тесту.

Критерії оцінювання:

1) Усна співбесіда оцінюється за критеріями:

- відповідність змісту;
- повнота і ґрунтовність викладу;
- термінологічна коректність;
- здатність до обґрунтування методичних (наукових) рішень.

2) Тест оцінюється за критерієм: правильність виконання тестових завдань. Схема

оцінювання:

- Усна співбесіда та виконання тесту оцінюються згідно визначених критеріїв за шкалою “зараховано”, “не зараховано”.

<p>Політика курсу</p>	<p>Аспірант вважається допущеним до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.</p> <p>Незалежно від форми здобуття третього рівня вищої освіти (очної (денної і вечірньої) і заочної) аспіранти зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.</p> <p>У разі неможливості аспірантам вечірньої та заочної форми здобуття освіти відвідувати всі аудиторні заняття з об'єктивних причин, вони складають індивідуальний графік відвідувань (не менше 50%), а решту завдань виконують дистанційно. Аспіранти погоджують цей графік із викладачем і відділом науково-дослідної роботи. Графік повинен бути затверджений проректором з наукової роботи.</p> <p>Якщо аспіранти денної форми здобуття вищої освіти через поважні причини (хвороба, надзвичайні сімейні обставини тощо) не можуть відвідувати певну кількість аудиторних занять, вони мають їх відпрацювати. Процедура та форми терміни відпрацювання аспірантами денної форми здобуття освіти пропущених занять із навчальної дисципліни визначає кафедра психології, педагогіки і фізичного виховання і доводить до відома аспірантів конкретні графіки відпрацювання пропущених занять з дисципліни і критерії оцінювання.</p> <p>Під час роботи над письмовими роботами не допустимо порушення академічної доброчесності. Зокрема: ● використання в роботі чужих текстів чи окремих фрагментів без належного посилання на джерело, зі змінами окремих слів чи речень; ● використання перефразованих чужих ідей без посилання на їх авторів; ● видавання за власний текст купленого чи отриманого за нематеріальну винагороду чужого тексту чийого фрагменту; ● несамостійне виконання будь-яких навчальних завдань (якщо це не передбачено вимогами програми); ● фальсифікація результатів наукової чи навчальної роботи; ● посилання на джерела, які не використовувалися у роботі, ● залучення підставних осіб до списку авторів наукової чи навчальної роботи, участь таких осіб у поточній чи підсумковій оцінці знань.</p> <p>Основні види відповідальності аспірантів за порушення академічної доброчесності: • повторне проходження оцінювання (контрольна робота, залік тощо); • повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; • відрахування із закладу освіти; • позбавлення академічної стипендії; • позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.</p>
<p>Рекомендована література</p>	<p>Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жлуктенко Ю. О. Навчання іноземних мов за методичною системою Ч. Фріза – Р. Ладо . Київ : Рад. школа, 1969. 105 с. 2. Деркач А. С. Інтенсивні методи навчання іноземних мов. Науковий часопис НПУ ім.. М. П. Драгоманова. Вип. 60. 2018. С. 132 – 135. 3. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / О. Б. Бігич [та ін.] / за ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ : Ленвіт, 2013. 590 с. 4. Ніколаєва С. Ю. Від навчання іноземної мови до міжкультурної іншомовної освіти : сторічна історія цілей навчання (1917 – 2017 р. р.) . Молодий вчений. 2017. № 8 (48). С. 256 – 263. 5. Ніколаєва С. Ю. Intercultural foreign language education in Ukraine in the context of the secondary school reform. <i>Advanced Education</i>. 2017. Issue 8. P. 54 – 58. 6. Ніколаєва С. Ю., Задорожна І. П., Дацків О. Development of Pre – Service English Teachers' Language Skills and Learner Autonomy via Blended Learning . <i>Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala</i>. 2019. Vol. 11 (#2). P. 222 – 239. 7. Ніколаєва С. Ю. Історія методики навчання іноземних мов: навчально-методичний посібник для студентів магістратури та аспірантури. Київ : Видавничий центр КНЛУ, 2020. 180 с. 8. Ніколаєва С.Ю., Задорожна І. П. Теоретичні засади історії методики навчання іноземних мов: монографія. Тернопіль: ТНПУ ім.. В. Гнатюка, 2021, 298 с. 9. Пальмер Г. Усний метод навчання іноземних мов. Київ : Радянська школа, 1964. 106 с. 10. Сучасні технології навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх і

вищих навчальних закладах: колективна монографія [за ред. С.Ю.Ніколаєвої]. Київ: Вид. центр КНЛУ, 2015. 444 с.

11. The Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment, : *Companion Volume with New Descriptors*. Education Department, Council of Europe, 2018. 235 p.

Додаткова:

1. Лабінська Б. І. Історичні нариси з методики навчання іноземних мов на західноукраїнських землях (друга половина XIX-перша половина XX ст.): монографія. Київ : Вид. центр КНЛУ, 2013. 384 с.
2. Saidova A., Atam R. Peculiarities of grammar translation method in teaching English language at school. <https://archive.interconf.center/index.php/conference-proceeding/issue/view/26-28.04.2023>
3. The grade-university (2023). The History of the Method: The Audio-Lingual Method.
4. <https://grade-university.com/blog/the-history-of-the-method-the-audio-lingual-method>
5. Solodchuk A. Audio-Lingual Method: major characteristics and goals.
6. <https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/123456789/12706/1/Audio-Lingual%20Method%20majo>
7. SANAKO BLOG (2023)/ The Direct Method of Language Teaching. <https://sanako.com/the-direct-method-of-language-teaching>
8. Caparrós A. (2020). ELT in Spain Between 1910 and 1970 (2020). Journal
9. “Two Centuries of English Language Teaching and Learning in Spain”. <https://www.cambridge.org/core/books/abs/two-centuries-of-english-language-teaching-and-learning-in-spain/elt-in-spain-between-1910-and-1970/6E45221BA889DFD0E36FBF3380B8172>
10. Статті з журналу “Іноземні мови”.
11. Статті з журналу “Іноземні мови у школах України”.
12. Статті з Вісника КНЛУ. Серія «Педагогіка та психологія».
13. Тарнопольський О. Б., Кожушко С. П., Кабанова М. Р. Гейміфікація в навчанні іноземних мов у вищій школі. *Іноземні мови*. 2018. № 3. С. 15 – 22.
14. Черниш В. В. Competence – based approach to the development of professionally oriented competence of foreign languages teacher – trainees in the intercultural context . Development trends in pedagogical and psychological sciences: the experience of countries of Eastern Europe and prospects of Ukraine : monograph. Riga: SIA Izdevnieciba Baltija Publishing, 2018. P. 559 – 584.
15. Larsen-Freeman D. Techniques and Principles in Language Teaching. Oxford Univ. Press, 1986. 142 p.
16. Richards J.C., Rodgers Th.S. Approaches and Methods in Language Teaching. Cambridge Univ. Press, 1991. 170 p.
17. Neuner, G., Hunfeld H. Methoden des fremdsprachlichen Deutschunterrichts : eine Einführung. 7. Auflage. – Berlin u.a. : Langenscheidt, 2001. Fernstudieneinheit 4. 184 S. </toledan2.html>

Додаткові ресурси

Електронна бібліотека України Наука і освіта	https://uateka.com/uk/article/scienc
Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника	http://www.lsl.lviv.ua/index.php/ufondi/elektronni-resursy/
Наукова бібліотека ДВНЗ «Ужгородський національний університет»	http://www.lib.uzhnu.edu.ua/
Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія»	https://library.ukma.edu.ua/
Наукова комунікація в цифрову епоху	https://courses.prometheus.org.ua/e-v1:UKMA+SCDA101+2020_T1

	Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського	http://www.nbuv.gov.ua/